

Ruimte voor energie in de Haarlemmermeer

Datum: 10-12-2019

Verslag van participatieavond met de stakeholders van Hoofddorp.

Inleiding: Samen aan de slag met de energietransitie in Haarlemmermeer

De Regionale Energie Strategie

Om een gezonde leefomgeving voor onszelf en onze (klein-) kinderen te borgen, staan we voor belangrijke keuzes om straks voldoende duurzame energie tot onze beschikking te hebben. Daartoe is de deelregio Haarlemmermeer - samen met 5 andere deelregio's - druk bezig met het ontwikkelen van een passende Regionale Energie Strategie (RES) voor de regio Noord-Holland Zuid. De RES is een document waarin we aangeven hoe we de transitie naar duurzame energie in de regio willen aanpakken: Waar en hoeveel duurzame elektriciteit gaan we in de regio opwekken, hoe gaan we de warmtetransitie mogelijk maken en welke aanpassingen voor opslag en infrastructuur zijn daarvoor nodig?

Een stem voor stakeholders

De transitie naar duurzame energie gaat iedereen aan. Het is dan ook van belang dat we de keuzes die in de RES voorliggen, samen met de stakeholders in de regio - de bewoners, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties – goed te verkennen.

Een van deze verkenningen vond plaats op 10 december in het Raadhuis van Hoofddorp, met een groep bewoners uit Hoofddorp en omstreken. De deelnemers hebben aan de hand van de Serious Game Energie & Ruimte de mogelijkheden voor de inpassing van energie in de regio onderzocht. Hierbij lag de focus op de grootschalige ruimtelijke uitdagingen: Waar liggen in de regio kansen qua inpassing voor windturbines en zonnevelden? Wat zijn de zogeheten quickwins? En wat zijn belangrijke voorwaarden om de inpassingen juist wel of niet op bepaalde plekken te realiseren? Aan de hand van de Serious Game is inzicht in de ruimtelijke impact van de energieopgave verkregen.

Daarnaast zijn de deelnemers aan de slag gegaan met de verschillende ruimtelijke afwegingen, waar we in de RES voor staan.

De belangrijkste bevindingen en aandachtspunten die aan verschillende tafels zijn besproken, zijn in dit verslag samengevat.

Aanpak: De ambitie voor 2050 in kaart

Ambitie voor 2050: 1500 ha zonneveld + 15 windturbines

De regio Haarlemmermeer is reeds op de goede weg. Er wordt al iets meer dan 6% duurzame energie opgewekt. En 25% procent van de woningen heeft al energielabel A of hoger. Maar met het oog op de ambities van het Klimaatakkoord (35 TWh opwek op land in 2030), dienen we in Haarlemmermeer nog flink stappen te zetten.

De ambitie van de gemeente Haarlemmermeer is om in 2050 tenminste 1,4 TWh op land op te wekken. Deze ambitie is een optelling van wat in de regio ruimtelijk haalbaar wordt geacht:

- 50% van de daken belegd met zonnepanelen (0,45 TWh).
- 1500 hectare zon op veld (0,83 TWh)
- 15 windturbines (0,12 TWh)

Bij deze inschatting is onder andere rekening gehouden uitbreidingslocaties van kernen en bedrijventerreinen, de aanwezigheid van veel grote daken met bedrijfshallen, veiligheidsrestricties vanuit de luchtvaart en beschikbare (landbouw-)grond.

Opgave Serious Game Energie & Ruimte

De verkenning bestond uit een korte introductie over de impact van energie op ruimte, waarna we aan 2 tafels met elk een groep deelnemers de Serious Game hebben gespeeld. Aan de hand van een kaart van de regio en fiches voor windturbines en zonnevelden zijn deelnemers uitgedaagd om in drie rondes de mogelijkheden in de Haarlemmermeer te verkennen:

- Ronde 1: Opgave voor het buitengebied [0,95 TWh]. Dit is de ambitie voor 2050 minus het aandeel van zon op dak op kaart te leggen.
- Ronde 2: Opgave als de regio zou overgaan op de all-electric warmteoplossing [0,22 TWh]
- Ronde 3: Plenaire reflectie. Wat valt op? Wat hebben deelnemers ervaren, zijn de ambities ruimtelijke haalbaar? Wat is haalbaar op korte en op lange termijn?

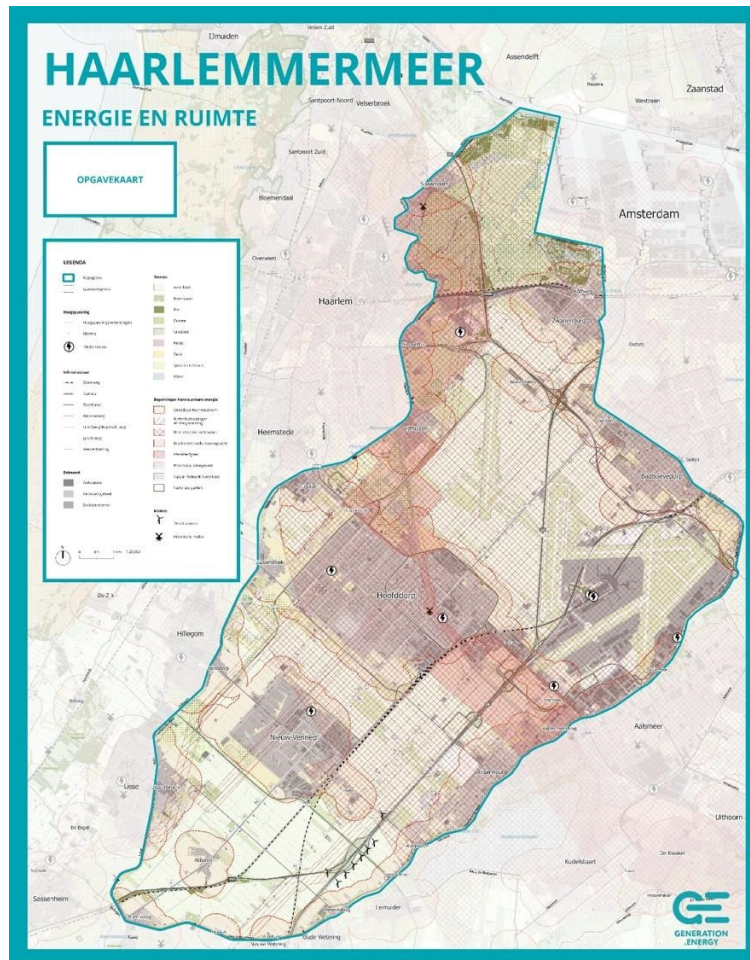
Er is gespeeld met een kaart met een uitsnede van de regio, waarbij de volgende beperkingen voor de inpassing van zon en wind zijn weergegeven:

Veiligheids- en geluidsrestricties (Geldt alleen voor de inpassing van wind):

- Geluidszones rondom woonkernen
- Veiligheidszones rondom kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten
- Veiligheidszones rondom hoogspannings-, gas- en buisleidingen
- Veiligheidszones of hoogtebeperking rondom luchthavens (burgerluchtvaart/militair), radarstations en laagvlieggebieden

Overige restricties (Geldt voor inpassing van zon en wind):

- Provinciaal stiltegebied
- Natuurnetwerk Nederland

Algemene bevindingen: Clusteren of per deelgebied kansen pakken

Bijzondere situatie qua inpassingen energie

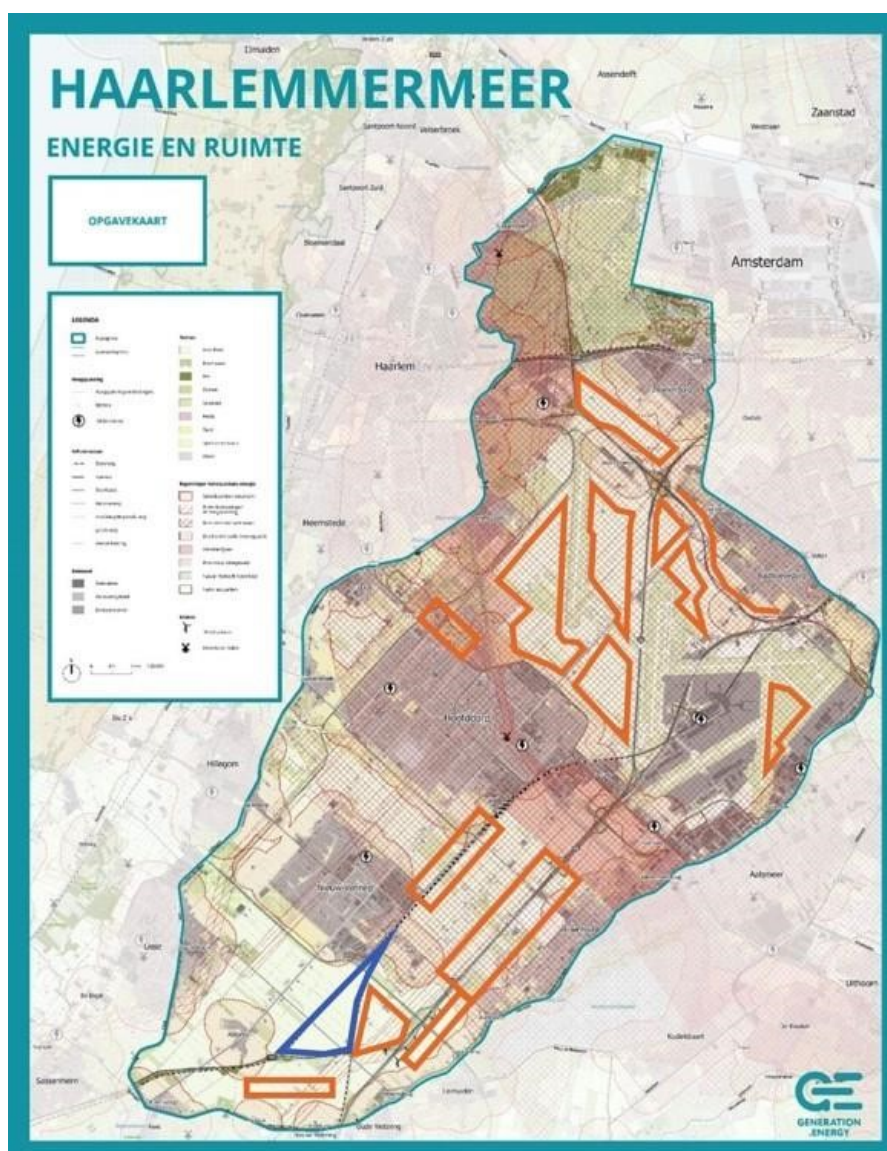
De regio Haarlemmermeer is een bijzondere regio qua inpassingen voor duurzame energie. De hoogtebeperking vanuit de luchtvaart maakt dat een groot deel van de regio ongeschikt is voor inpassingen van windturbines. Daarentegen biedt Schiphol met haar startbanen en parkeerplaatsen veel 'open' ruimte voor de inpassing van zonnepanelen.

De bevindingen op een rij

De meest kansrijke plekken voor de inpassing van energie die door de deelnemers genoemd zijn:

- Concentratie van zonnepanelen naast de landingsbanen en langs het hekwerk van Schiphol.
- Concentratie van zonnepanelen op daken van distributiecentrums en warenhuizen.
- Concentratie van zonnepanelen aan beide kanten van de A4.
- Concentratie van zonnepanelen in taluds van snelwegen.
- Cluster/"windhoek" bij kruising spoorwegen voor Nieuw-Vennep en kruising van A44 en A4.

De denkrichtingen op de verschillende tafels zijn in de onderstaande kaart gebundeld:

- Veelvorkomende zoekgebieden wind
- Veelvorkomende zoekgebieden zon

Voor de korte termijn (2030) worden met name de zonnepanelen op Schiphol, wind langs A44 en voor de spoorwegkruising bij Nieuw-Vennep, en dubbelgebruik bij bestaande turbines genoemd.

Hieronder zijn de bevindingen en voorkeuren gebundeld:

Algemene opmerkingen:

- Zon heeft volgens de deelnemers over het algemeen gevoelsmatig minder impact.
- Bestaande infrastructuur moet zoveel mogelijk benut worden.
- Er moet geen nieuw datacentrum komen zonder een volledig dak van zonnepanelen.
- Er moet worden gezocht naar combinaties van wind en zon voor een efficiënt gebruik van ruimte.
- Ecologische waarden moeten worden vergroot en meegenomen in het ontwerp van het energielandschap.

- Bestaande landschap moet zoveel mogelijk intact worden gehouden.
- Huizen moeten vanaf nu energieneutraal worden gebouwd.
- Als er toch een nieuwe aardgasvrije wijk komt, maak dit dan meteen (kleinschalig) zelfvoorzienend.

Specifieke voorkeuren voor inpassing wind:

- Vanwege de vele restricties en beperkingen zijn er weinig mogelijkheden voor het plaatsen van windturbines, maar waar het kan willen de deelnemers dat de inpassingen zich vasthouden aan het grootschalige lijnenspel van het landschap: snelwegen en het spoor.
- Cluster van windturbines (ofwel een “windhoek”) in de ruimte voor de kruising van spoorwegen bij Nieuw-Vennep en kruising van de A44 en A4 snelwegen.
- Het aantal windturbines dat haalbaar wordt geacht, is nu op 15 windturbines vastgepind. Deelnemers vragen zich af waarom we ons beperken tot dit aantal?

Specifieke voorkeuren voor inpassing zon:

- Een geluidswal van ongeveer 1.5km langs de N207 en Nieuwe Bennebroekerweg.
- Concentratie van zonnepanelen onder de ruimtes van elektriciteitskabels.
- Concentratie van zonnepanelen naast de landingsbanen (vooral Polderbaan), langs het hekwerk en op het dak van Schiphol.
- Concentratie van zonnepanelen in taluds snelwegen in de bochten bij de A4 en A9.